

5D, over onze niet-stoffelijke essentie en de weg door het stof

Jim van der Heijden

(Near Death Experience, hierna NDE)

Een boek schrijven en publiceren over een bijna dood ervaring is een waagstuk, vooral als je het schrijft vanuit een eigen ervaring. Wie zelf een NDE heeft meegemaakt, zoals de auteur van dit boek, is overtuigd van de eigen ervaringen. Maar als je een boek daarover de wereld instuurt, dan weet je dat er kritiek zal komen, soms zelfs heftige kritiek, vooral van materialistisch denkende mensen (in dit boek “stoffisten” genoemd) voor wie de geest en de ziel uitsluitend bijprodukten zijn van de chemische activiteit in ons brein. Een NDE of een uittreding van de ziel kan dus in stoffistische ogen niets anders zijn dan een chemische abberatie, een illusie, interessant doenerij en/of een overmaat aan fantasie; onwetenschappelijk dus.

Van der Heijden beschrijft veel getuigenissen van NDE ervaringen, inclusief zijn eigen ervaring, en daarbij zijn ook veel ervaringen waarvoor aanvullend bewijs voorhanden is. We kunnen er daarom niet om heen: deze ervaringen bestaan, komen regelmatig voor en worden in een aantal gevallen ook gedragen door een overtuigende *body of evidence*. Maar als je gelooft dat alles wat geest en ziel en bewustzijn is, ergens in de elektrochemische breinprocessen gemaakt wordt, dan kun je simpelweg niet aanvaarden dat er nog bewustzijnservaringen kunnen bestaan als het brein geheel buiten werking is. En dat is precies wat er gebeurt bij een NDE. In het brein is dan geen elektrische activiteit meer te bespeuren, maar de geest en de ziel blijven alert. Later, als het bewustzijn weer is hersteld, komen de buitengewone herinneringen.

In het eerste deel van het boek gaat de schrijver in op vele geloofsovertuigingen en hun houding tegenover bijna dood ervaringen. Het is een interessant overzicht geworden over het ontstaan van allerlei gedachten over het hiernamaals, hemels, hellen, en wat daarvan in het huidige christendom is overgenomen en omgevormd in de richting van een eigen semi-origineel geloof. Daarbij blijkt dat de acceptatie van een NDE door iemand die het niet zelf heeft meegemaakt, sterk afhankelijk is van de desbetreffende overtuiging, dogmatiek en vooroordelen. Vraagje voor christenen: had Jezus misschien ook een NDE, toen hij na de kruisiging voor dood werd afgevoerd? Of is ook hier de dogmatiek sterker dan de ervaring? Over geloof en dogmatiek valt meestal niet over te discussiëren, totdat de NDE-ontkenner of -twijfelaar, zèlf een ervaring ondergaat. Dan wordt het opeens glashelder duidelijk en is er geen twijfel meer. Hij of zij zal niet de eerste NDE-er zijn die van de oude overtuiging afvalt of die door de NDE juist een ongekende verdieping van spiritualiteit meemaakt. Het eerste deel besluit met een uitvoerige discussie over het pure materialisme zoals dat wordt gepropageerd door Dick Swaab c.s. in zijn boek “Wij zijn ons brein”. Niet voor niets is deze polemieek ondergebracht in het deel over “geloven”. Ook de stoffisten blijken vaak vrome gelovigen te zijn, compleet met hun onaantastbare dogmatiek.

Het tweede deel gaat over het ervaren van een NDE. Die ervaringen kunnen bestaan uit een serie verschijnselen, zoals het besef dood te zijn, het zien van een licht verderop, het zien van prachtige landschappen, een terugblik, een waarneming van liefde en geborgenheid, onbeschrijfelijkheid, etc. Een complete lijst van ervaringen tijdens een NDE wordt van verhelderend commentaar voorzien. In dit deel gaat van der Heijden ook in op zijn eigen NDE op jeugdige leeftijd en op het feit dat tegenwoordig meer NDE's gemeld worden door de veel betere medische zorg bij fatale noodsituaties. De schrijver gaat daarna in op het onderscheid tussen echte NDE's en ervaringen met chemische stoffen zoals ayahuasca en dimethyltryptamine (DMT). Er zijn vergelijkbare ervaringen, maar een NDE is toch anders, directer, *echter dan echt*, meer eigen. Een NDE verandert je leven, drastisch, vaak ten goede. De getuigenissen zijn indrukwekkend. Het element van “uittredingen”,

waarbij de ziel even het lichaam lijkt te verlaten, kan ook los staan van de NDE verschijnselen en uittredingen komen ook vaker voor zonder trauma's, bijvoorbeeld bij diepe meditatie.

In het derde deel gaat de schrijver diep in op de wetenschappelijke achtergronden. Daarbij blijkt duidelijk dat de puur materialistische visie geen wetenschappelijk bewezen feit is, maar een vooroordeel, voortkomend uit een geloof in een bepaalde structuur van de wereld. Er zijn ook veel wetenschappers en schrijvers die dit materialistische paradigma niet ondersteunen. Veelal zijn zij aanhangers van een holistische visie, die de mens niet slechts zien als een brein op poten, of anderszins gereduceerd tot het onderdeel waar de wetenschapper toevallig specialist in is. De schrijver vertelt over de wetenschappelijke mogelijkheden, die naar voren komen als een NDE met een *open mind* tegemoet wordt getreden. Ook het recente denken over ruimte, tijd en dimensies krijgt een uitvoerige behandeling, omdat NDE's en uittredingen boven ruimte en tijd lijken uit te stijgen. Daar komt ook de titel van het boek vandaan: 5D, ofwel het gebruik van een vijfde dimensie; de extra ruimtedimensie, die een NDE nodig heeft om enigszins begrepen te kunnen worden.

Uiteindelijk blijven de raadsels bestaan: wat is bewustzijn, wat is geest, wat is onze ziel? Het lijkt alsof we er met onze moderne apparatuur (bijv. Mri-scanners, elektro-encefalografie) heel dicht bij komen, maar "the hard problem", waar David Chalmers het over heeft, is nog steeds niet opgelost (en dat zal in de voorzienbare toekomst ook niet gebeuren). De bewustzijnsevolutie zal nog grote stappen moeten maken.

Een diepzinnig boek, niet eenvoudige lectuur, maar wel heel verhelderend. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een constaterende samenvatting. De index is goed verzorgd. Een boek dat tot herlezing uitnodigt.

Gerrit Teule